

Asia: Lausuntopyyntö Puolangan Tervakankaan tuulipuistohanketta koskevasta YVA-ohjelmasta (KAIELY/418/2024)

Kainuun ELY-keskus
kirjaamo.kainuu@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Erikoissijoitusrahasto UB Uusiutuva Energia suunnittelee Puolangan kunnan Tervakankaan alueelle 10 voimalan tuulivoimahanketta. Hankkeen pinta-ala on n. 1715 ha. Sähkönsiirto toteutetaan 18 km 110 kV voimajohtolla Seitenoikea-Puolanka-voimajohtoon alueen eteläpuolella.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankkeessa suunnitellaan tehtäväksi pesimälinnustokartoitukset, muuttolintuselvitykset, metsäkanalintujen soidinpaikkaselvitykset, Natura-arviointi- ja tarveharkinta sekä suurpetoselvitys maastokaudella 2024.

On hyvä, että metsäkanalintujen osalta soidinselvitys toistetaan vuonna 2025 vuosittaisen vaihtelun arvioimiseksi. Soidinselvitysten tulokset ovat tärkeitä ja ne tulee ottaa huomioon voimaloiden sijoittelussa.

Ohjelmassa kerrotaan, että luontovaikutuksia tarkastellaan voimaloiden rakennuspaikoilla ja n. 200 m etäisyydeltä ja n. 50 m ulkoisen sähkönsiirron voimajohtoon molemmin puolin. Luke näkee, että vaikutuksia voi syntyä ja siksi niitä on myös syytä tarkastella laajemmallakin alueella.

Lumijälkiselvityksissä havaittiin hankealueella runsaasti saukon jälkiä ja löydettiin saukon pesä. Mikäli saukon käyttämien vesistöjen yli kohdistuu rakentamista, tulee saukko huomioida sillan tai rummun rakenteissa ja rakentamisen ei tule kohdistua saukon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen läheisyyteen. Hankealueelta on havaittu myös jälkiä ilveksestä ja ahmasta.

Hankealue sijoittuu valuma-alueelle, jossa on jokihelmisimpukan eli raakun esiintymä. Pintavesistöjen kannalta on olennaista suunnitella hankkeen työt ja rakenteet niin, että vältetään kaikkea kiintoainekuormitusta alueen uomiin: valumavesien ohjailu, oijen selkeytysaltaat, maansiirtotöiden ajoitus, voimaloiden, sähkönsiirtolinjojen ja huoltoteiden sijoitus alueelle on tehtävä lähivesistöt huomioiden. Samoin on vältettävä esim. teiden rakentamista purojen ja muiden uomien yli, ja jos niitä tehdään, ne on toteutettava siten, ettei muodostu pysyviä eikä tilapäisiä vaellusesteitä. Yhteisvaikutuksia tarkastellessa tulee huomioida, että jokivesistössä vesistöön päätyvä kuormitus (erityisesti humuskuormituksen tapainen hienojakoinen aines) vaikuttaa veden laatuun kuormituspisteestä alavirtaan päin koko joen matkalla, toki laimentuen virtaaman kasvaessa.

Hankealueen vieressä sijaitsee Kainuun vaarajakson metsät (FINIBA), Natura-alueista hankealueen läheisyydessä sijaitsevat Kiiminkijoki (400 m), Ison Jänisjärven lehto ja letto (n. 800 m), Sikanoreikko (1,5 km), Äikänselkä (n. 2,7 km) ja sähkönsiirtolinjaus (SVE1) kulkee Iso Saarisuon ja Huokostörmän välistä lähietäisyydeltä.

Hankealueen ympäristössä on muita tuulivoimahankkeita. Lähin Harmajapään hanke on reilun 10 km etäisyydellä. Noin 30 km säteellä hankkeesta on 4 eri vaiheissa olevaa tuulivoimahanketta.

Hankkeen vaikutuksia arvioidessa on tärkeää huomioida, että yhtenäiset häiriöttömät luontoalueet ovat tärkeitä ihmistoimintaa karttaville lajeille kuten suurpedot. Luke huomauttaa myös, että Natura2000 alueiden läheisyyteen sijoittuvassa tuulivoimarakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota sellaisiin herkkiin lajeihin, joiden tilankäyttö on laajaa ja/tai joiden laadukkaista elinympäristöistä on Suomessa puute.

Luke huomauttaa, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille (esim. suurpedot) ja lajin esiintymisalueille suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita.

3 Lausunnon tiivistelmä

On tärkeää huomioida läheiset Natura-alueet riistalajien elinympäristönä ja sitä myötä tulee kiinnittää huomiota riittäviin etäisyyksiin. Selostusvaiheessa tulee kiinnittää huomiota erityisesti ympärillä sijaitsevien tuulivoimahankkeiden ja tulevien tuulivoimasuunnitelmien yhteisvaikutuksiin laajemmassa mittakaavassa. Lisäksi on tärkeää keskittyä ekologisten yhteyksien säilyttämiseen. Luke huomauttaa myös, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille ja lajin esiintymisalueille (esim. suurpedot) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita. Pintavesistöjen kannalta on olennaista suunnitella hankkeen työt ja rakenteet niin, että vältetään kaikkea kiintoainekuormitusta alueen uomiin. Yhteisvaikutuksia tarkastellessa tulee huomioida, että jokivesistössä vesistöön päätyvä kuormitus vaikuttaa veden laatuun kuormituspisteestä alavirtaan päin koko joen matkalla, toki laimentuen virtaaman kasvaessa.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 16.12.2024 klo 22:59:06.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: